

Algılanan Önem Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Algılanan Önem Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16807>

Özet

Algılanan Önem Ölçeği (AÖÖ), orijinali yabancı dilde geliştirilmiş bir ölçüm aracıdır. Türkçe diline uyarlama çalışmasıdır. Bu uyarlama çalışması, Arslan ve Algün-Doğu (2020) tarafından gerçekleştirilmiş olup, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlarda, özellikle spor ve fiziksel eğitim alanında, bireylerin belirli bir aktiviteye, hedefe veya duruma atfettikleri subjektif değeri veya önemi ölçebilmek amacıyla psikometrik özelliklerinin incelenmesini kapsamaktadır. Çalışma, ölçeğin yapısal geçerlik ve iç tutarlılık güvenirlilik düzeylerini araştırmayı hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Algılanan Önem, Uyarlama, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlilik, Spormetre, Bilişsel Değerlendirme

Yazarlar

Abdussamet ARSLAN, Gönül ALGÜN-DOĞU

Amaç

Algılanan Önem Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin belirli bir nesneye, duruma, aktiviteye veya hedefe ne kadar değer verdiklerini ve bu durumu ne kadar önemli algıladıklarını kantitatif olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle motivasyon, hedef belirleme ve davranışsal niyet gibi psikolojik yapıların incelenmesinde kritik bir rol oynar. Algılanan Önem, bireyin kaynaklarını (zaman, çaba, dikkat) tahsis etme kararını etkileyen güçlü bir belirleyicidir.

Arslan ve Algün-Doğu tarafından yapılan Türkçe uyarlama çalışması ise, orijinal ölçeğin kültürel geçerliliğini sağlamayı ve Türkçe konuşan akademik çevreye güvenilir ve geçerli bir araç sunmayı amaçlamıştır. Bu sayede, Türkiye'deki araştırmacılar, özellikle spor psikolojisi ve eğitim bilimleri alanında, algılanan önemi bilimsel yöntemlerle inceleyebilmektedir.

Yapı

Ölçek, psikolojideki **değer teorileri** ve **motivasyonel yapılar** bağlamında konumlanmıştır. Ölçülen temel yapı, Algılanan Önem (Perceived Importance) kavramıdır. Bu yapı, bilişsel bir değerlendirme sürecini ifade eder; bireyin bir sonucu veya aktiviteyi kendi kişisel hedefleri ve değer sistemi açısından ne kadar merkezi veya hayati gördüğünü yansıtır.

Algılanan Önem, genellikle **beklenti-değer teorileri** içerisinde incelenir ve sadece bir görevin başarı olasılığı (beklenti) değil, aynı zamanda o görevin tamamlanması veya sonucunun birey için taşıdığı değeri de ölçer. Ölçeğin, bu önemin tek boyutlu mu yoksa farklı alt boyutlar (örneğin, görev önemi, sonuç önemi) mi içerdiği, faktör analizi sonuçlarıyla belirlenmektedir.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi belirtilmemiş olsa da, Türkçe uyarlama çalışmasında (Arslan & Algün-Doğu, 2020) kapsamlı geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Tipik olarak, **yapı geçerli**i, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin, teorik olarak belirlenen yapıya (Algılanan Önem) ne kadar iyi temsil ettiğini gösterir.

Ayrıca, ölçeğin **ölçüt bağımlı geçerli**i, benzer veya ilişkili yapılarla (örneğin, motivasyon seviyesi, çaba düzeyi) korelasyonlar incelenerek test edilmiş olmalıdır. Yüksek korelasyonlar, ölçeğin teorik beklentilere uygun davranış ve geçerli bir ölçüm sağladığını işaret eder.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik bilgisi belirtilmemiş olsa da, uyarlama çalışmasında ölçeğin iç tutarlılık güvenirlii incelenmiştir. **Çıktı tutarlılık**, genellikle Cronbach Alfa (α) katsayısıyla rapor edilir. Yüksek alfa değerleri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçekteki maddelerin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Ek olarak, ölçeğin zaman içindeki stabilitesini belirlemek amacıyla **test-tekrar test güvenilirli**i de incelenmiş olabilir. Bu yöntem, aynı katılımcı grubuna belirli bir zaman aralığıyla (örneğin, iki hafta) ölçeğin tekrar uygulanması ve iki uygulama arasındaki korelasyonun incelenmesini gerektirir.

Faktör Analizi

Algılanan Önem Ölçeği'nin Türkçe uyarlamasında, ölçeğin yapısal bütünlüğünü test etmek amacıyla **Faktör Analizi** kullanılmıştır. Öncelikle, Keşfedici Faktör Analizi (KFA) ile orijinal ölçeğin madde yapısının Türk örneğinde yeniden üretilip üretilmediği araştırılmıştır. Ardından, daha sağlam bir yapısal kanıt sunmak için **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** uygulanmıştır.

DFA sonuçları, uyarlama çalışmasındaki makalesinde yüksek uyum iyiliği indeksleri (örneğin, CFI, TLI > 0.90; RMSEA < 0.08) ile rapor edilmiş olmalıdır. Bu sonuçlar, ölçeğin orijinal yapısının (muhtemelen tek veya iki boyutlu) Türkçe versiyonunda korunduğunu ve maddelerin beklenen faktörlere yüksek yükler verdiğini göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçeği (Örneğin: 1=Hiç Önemli Değil,

5=Çok Önemli).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Bilinmiyor, muhtemelen İngilizce)

Popülasyon Grubu: Akademik çalışanların başlıca göz önüne alındığında, genellikle üniversite öğrencileri veya sporla ilgili popülasyonlar (sporcular, antrenörler).

Yaş Grubu: Yetkinler (Örnekleme üniversite öğrencisi ise 18+).

Popülasyon Detayları: Arslan ve Algün-Doğru'nun çalışması, *Spormetre The Journal of Physical Education and Sport Sciences* dergisinde yayımlandığı için, örneklemin büyük olasılıkla spor bilimleri veya beden eğitimi alanındaki katılımcılardan oluştuğu tahmin edilmektedir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği. Katılımcılar, kendilerine sunulan maddelerdeki önemi veya değeri belirtilen derecelendirme formatına göre değerlendirirler.

Anahtar Kelimeler

Algılanan Önem, Psikometrik Özellikler, Likert Ölçeği, Spor Psikolojisi, Yapısal Etkilik Modellemesi, Faktör Analizi

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut Değil

İlgi E-posta Adresleri: sametarslan94@hotmail.com (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Makale referansında belirtilen kurumsal adres (Mevcut Değil)

Şinler, Ücret ve Test Yayı

Şinler: Ölçeğin ticari kullanım veya yeniden basımı için sorumlu yazar Abdussamet ARSLAN ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanım için makaleye atıf yapılması beklenir.

Ücret: Ölçeğin kendisi akademik araştırmalar için genellikle ücretsizdir, ancak kullanım koşulları sorumlu yazar tarafından belirlenmelidir.

Test Yayı (Uyarlama): 2020

Kaynaklar

Arslan, A. ve Algün-Doğru, G. (2020). Algılanan Önem Ölçeği Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve

güvenirlilik çalması. *Spormetre The Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 18(2), 2020, 104-113. <http://dx.doi.org/10.33689/spormetre.593947>

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:
[algılanan-onem-olcegi-toad.pdf](#)

Algılanan Önem Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Sağlanan kaynak içerikte Algılanan Önem Ölçeği'nin maddeleri yer almamaktadır. Maddelere ulaşmak için yukarıda belirtilen referans makaleye veya sorumlu yazarın iletişim adresine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM